ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಮೇರೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri V. N. PATIL.—I want to know how much time is required to rehabilitate people of the submerged villages after the construction of the dam ? Is the Government tackling the problem from humanitarian point of view ?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—Sir, all these preblems will be looked into from humanitarian point of view. I presume that my friend knows that all facilities will be considered at the time of rehabilitation.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇವೆರ್ಲಾ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಾಗ ಇವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಆಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೆ, ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲೆರ್ಲಾ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇದ್ದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಟೈಪ್ ಪ್ಲಾನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡರಾಗುತ್ತದೆ.

Famine Relief Works in Bijapur District

98. Sri S. S. ARAKERI (Balloli).—

Will the Msnister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) the total amount sanctioned by the Government of India to famine relief works of Bijapur District ;

(*b*) the taluks which are benefited by this amount ;

(*c*) the taluks left out in extending benefit of this amount ;

(*d*) the reasons and the criteria fixed for selection and non-selection of the places extending relief under Famine Relief Works ;

(*e*) the share of contributions paid by State Government to each taluk of Bijapur District for the Famine Relief Works ;

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) No amount has been sanctioned by Government of India for Famine Relief Workr in Bijapur District. However, an ontlay of Rs. 2

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

crores has been approved under Rural Works Programme for four years during the Fourth Five-Year Plan. An amount of Rs. 32.65 lakhs is sanctioned for the year 1970-71.

(*b*) The taluks benefited by this programme are :—Bijapur, Hungund, Badami, Bagewadi, Biligi, Bagalkot and Muddebihal.

(*c*) The taluk left out in the District are :—Indi, Jamkhandi, Mudhol and Sindgi.

(*d*) The criteria adopted for the selection of taluks are :—

(*a*) Rainfall ;

(*b*) Percentage of Irrigation ;

(*c*) Incidence of unemployment as reflected by the volume of agricultural labour ;

(*d*) Major, Medium and Minor irrigation schemes executed or under contemplation in the area ;

(*e*) Whether the whole Taluk or small portion is scarcity affected ; and

(*f*) Whether Rural Manpower Project had been implemented in the area before.

Out of eleven taluks in this District, seven taluks which are worst affected by drought and scarcity have been selected. It is not possible to include all the taluks in a district if the objective of the State Government to spread the programme in as large an area as possible is to be translated into action. The taluks left out in this District are Indi, Sindgi, Mudhol and Jamkhandi. Jamkhandi Taluk is not selected as the R. M. Programme was functioning there prior to 1st April 1969. The other three taluks have not been selected as they are only partially affected by scarcity.

(*e*) No share of contribution is paid by State Government to each taluk under Famine Relief Works. However, under the Rural Works Programme, the Government of India have sactioned an outlay of Rs. 2 crores for the District during the four years of the Fourth Plan. Since the programme formulated for this District is for an outlay of Rs. 3.02 crores, expenditure to the extent of Rs. 1.02 crores will be met out of States' own resources subject to availability of funds. The expenditure during the year 1970-71 will be confined to Rs. 32.65 lakhs which has been administeratively approved by Government of

India and sanctioned by State Government. Talukwise break-up of the outlay is as below :—

	Taluk		*Outlay* (Rs. in Lakhs)
1	Bijapur	...	45.470
2	Bagalkot	...	22.550
3	Biligi	...	14.780
4	Bagewadi	...	44.829
5	Badami	...	67.370
6	Hungund	...	39.770
7	Muddebihal	...	29.677
			264.446
Establishment charges for Soil Conservaion Scheme		...	38.000
		Rs.	302.446

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಉತ್ತರ (ಇ) ನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವುದು, ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ? ಇವುಗಳ ಕರಾರುವಾಕು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದ ಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸರಾಗಿದೆ.

Sri S. S. ARAKERI.—I want actual figures.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—If the hon. Member wants the actual figures, I am prepared to furnish him the figures. I can lay the figures on the Table of the House ; it is not possible to read out the figures.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ದೇಸಾಯಿಯವರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಬಿಳಿಗಿ. ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಂಡಿ, ಜಮಖಂಡಿ ಮುಧೋಳ್ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ಇವನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇರೆ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲೇ ಎರಡ್ಮಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಲೇಬರು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲ ಆರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿಗೆ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸ ರಾಗಿದೆ. ಇವು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ತಜ್ಞರ ತಂಡ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಆಯೋ ಗದ ತಜ್ಞರ ತಂಡ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ಏನು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಸುರಪುರ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರಗಳು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳುವ ನಿಮ್ಮಂಥ ಸಣ್ಣವರಿಂದ ಇಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಉತ್ತರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಕ್ವಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವ ಕಡೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕೂಲಿ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಇವರ ಕನಿಷ್ಟ ವೇತನವನ್ನು ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಐವತ್ತು ಪೈಸೆಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—ಮುಧೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಾರರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಭಾಗವನಾದರೂ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅನುಕೂಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡಿ, ಜಮಖಂಡಿ, ಮುಧೋಳ ಮತ್ತು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರ ಕಿತಾಪತಿಯಿಂದ ಹೊರತು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನನಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರವಿಲ್ಲ, ಇತರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿವರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಆರೋಪ ಸರಿಯಲ್ಲ.

Payment of Compensation for Lands Submerged in Kolal Hobli

111. Sri GANGA BOVI (Gulur).—Will the Minister for Revenue, be pleased to state :—

(*a*) when the new tank near Hosahalli village, Kolal Hobli Koratagere Taluk, Tumkur District, was constructed ;

(*b*) the reasons for not paying compensation amount to the land owners whose lands have been submerged in the tank bed ;

(*c*) when the compensation amount would be paid to them ;

(*d*) the persons responsible for this dealy and the action taken against them ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) The exact date of construction of the tank is not known.